
Obsah

Úvod	5
1 Diferenciácia ako prejav vonkajších objektívnych podmienok a ukazovateľ rozdielnej úrovne riadiacej práce v poľnohospodárstve	7
2 Výrobná a ekonomická diferenciácia v poľnohospodárstve	12
2.1 Vymedzenie pojmov diferenciácia a zaostávanie	12
2.1.1 Podnik hospodáriaci v nepriaznivých podmienkach pre poľnohospodársku výrobu	14
2.1.2 Podnik dosahujúci dlhodobu podpriemerné výsledky hospodárenia	16
2.1.3 Podnik dlhodobu nadpriemerný, výrobné a dôchodkovo konsolidovaný	18
2.1.4 Charakteristika faktorov podľa skupín úrovne hospodárenia poľnohospodárskych podnikov	20
2.2 Vyjadrenie stupňa zaostávania	22
2.2.1 Únosná miera zaostávania	22
2.2.2 Neúnosná miera zaostávania	23
2.2.3 Extrémna miera zaostávania	23
3 Objektívne faktory intenzity poľnohospodárskej výroby	25
3.1 Prírodné podmienky	25
3.1.1 Výrobné oblasti	26
3.1.2 Stanovištné podmienky a stanovištné jednotky	29
3.1.3 Poľnohospodárske prírodné oblasti	30
3.1.4 Bonitované pôdno-ekologické jednotky	32
3.2 Ekonomické podmienky	33
3.2.1 Ceny a cenové nástroje v poľnohospodárstve	33
3.2.2 Mimocenové úhrady a nástroje	36
3.2.3 Komplexné poistenie v poľnohospodárstve	37
3.2.4 Úverové zaťaženie poľnohospodárskych podnikov s rozdielnymi hospodárskymi výsledkami	39
3.2.5 Riziko a neistota v riadení poľnohospodárskeho podniku	43
4 Subjektívne faktory, ich vymedzenie a hlavné skupiny	49
4.1 Vplyv vzdelania na odstraňovanie procesu ekonomickej diferenciácie	53
4.2 Úroveň tvorivého myslenia vo vyučovacom procese a jeho dôsledky	54
4.3 Odborná špecializácia riadiacich pracovníkov	55
4.4 Rozmiesťovanie absolventov vysokých škôl a možnosť ich sebarealizácie na pracovisku	57
4.5 Kvalita riadiaceho subjektu — predpoklad zvyšovania efektívnosti výrobnohospodárskej činnosti podniku	59

5	Medzipodniková diferenciácia JRD a ŠM na Slovensku v 7. päťročnici a po roku 1985	62
5.1	Celková situácia v úrovni hospodárenia a jej štrukturálne zmeny v priebehu siedmej päťročnice	62
5.2	Výrobné rezervy a možnosti zintenzívňovania poľnohospodárskej výroby v popredných a priemerných podnikoch	71
5.3	Realizácia intenzifikačných programov poľnohospodárskej výroby v dlhodobozaošávajúcich podnikoch v 7. päťročnici	78
5.4	Riešenie problému zaošávajúcich JRD a ŠM na Slovensku na roky 8. päťročnice	95
5.4.1	Intenzifikačné programy výroby a ekonomickej konsolidácie zaošávajúcich podnikov na 8. päťročnicu	101
5.4.2	Ciele intenzifikačných programov na 8. päťročnicu	102
5.4.3	Úlohy intenzifikačných programov v roku 1986 a ich plnenie	103
5.4.4	Ciele v úrovni hospodárenia v roku 1987	105
6	Identifikácia zaošávajúcich výrobných úsekov a výsledkov reprodukčného procesu	107
6.1	Hodnotenie výskytu, rozsahu a dôležitosti faktorov a ich vplyv na úroveň medzipodnikovej diferenciácie	108
6.2	Model automatizovaného vyčísľovania podielu príčin a faktorov na medzipodnikovej diferenciacii	111
7	Východiská a spôsoby konsolidácie poľnohospodárskych podnikov odstraňovaním neodôvodneného zaošávania	118
7.1	Objektívizovanie hodnotových vzťahov na báze nákupných cien s cieľom priblížiť nákupnú cenu jej hodnotovému základu	119
7.2	Objektívizovanie hodnotových vzťahov na báze zdokonaľovania ekonomických nástrojov zmiernujúcich pôsobenie rozdielov v prírodných podmienkach	122
7.2.1	Problematika diferenciálnych príplatkov a možnosti jej riešenia	123
7.2.2	Problematika poľnohospodárskej dane a možnosti jej riešenia	125
7.3	Úloha finančnej politiky v procese znižovania úrovne medzipodnikovej diferenciácie	126
7.3.1	Vývoj finančnej politiky do roku 1985	127
7.3.2	Nové prístupy vo finančnej politike v 8. päťročnici	128
7.4	Subjektívne predpoklady pre vyššiu úroveň organizácie a riadenia hospodárskej činnosti	131
7.5	Hodnotenie efektívnosti riadenia a riadiacej práce	131
8	Socialistické podnikanie ako faktor zabezpečujúci ekonomickú stabilitu poľnohospodárskeho podniku	134
	Záver	145
	Prílohy	147
	Literatúra	164